

[Erik Eriksen.]

andre områder, er det klart, at vi i dag som tidligere omhyggeligt og sagligt vil overveje, hvad der måtte ligge deri.

Jeg har altså lovet, at vi vil være loyale — det er ikke noget at takke os for, for det skal vi være — men denne opposition vil også være kritisk. Jeg er for øvrigt ganske sikker på, at den højtærede statsminister er klar over, hvor han kan få os i tale, og hvor han ikke kan det. At indbyde os til at gå på akkord med synspunkter, som vi er valgt til at bekæmpe, ville være ganske nytteløst — endnu værre: det ville være dumt. Vi har vel alle sammen en følelse af, at vi står over for en tid med mange vanskelige problemer, der måske ikke ligger ret langt forude, og jeg har altså søgt at pege på enkelte af dem.

Jeg ville også hermed have sagt, at mig forekommer det, at regeringen indtil for ganske nylig har søgt at løse disse problemer stykkevis og delt og uden alt for megen skelen til konsekvenserne for samfund og erhverv. Jeg har ligesom en følelse af, at der nu er en erkendelse af, at dette kan ikke fortsætte. Derfor er det nødvendigt i langt højere grad at anlægge et helhedssyn, at finde veje frem til en mere samlet indsats, til en mere samlet handling, og dette kræver naturligvis en regering, der har vilje til at handle fordomsfrit — det håber vi, det vil tiden vise — men det kræver ikke alene en regering, der vil handle fordomsfrit, det kræver begribeligvis også en opposition, der virkelig vil være kritisk.

Poul Møller: Statsministerens åbningstale fangede i år større interesse og var imødeset med større forventning end tidligere, dels fordi den skulle holdes af en ny mand ved statsskibets ror, dels fordi vi på så mange måder befinder os i en overgangstid, hvor en sådan tales vendinger, dens dristighed, dens fantasi og dens synspunkter vil blive indgående vurderet af de politisk interesserede og politiske iagttagere. Fællesmarkedet, forsommerens politiske forlig, udviklingen i indkomstdannelsen, alt dette er emner, som optager alle, der har interesse for vort lands skæbne.

Det tilkommer ikke mit parti og slet ikke mig som ordfører for det at give den højtærede statsminister karakter. Han har til-

trådt sit høje embede i en atmosfære, der er venligere end den, der sædvanligvis ombølger en ny statsminister. Dermed være ikke noget ondt ment, lige så lidt som der er noget ondt sagt. Uden på nogen måde at ville udtale noget nedsættende om den højtærede statsministers forgænger — for hvis helbred og helbredelse også jeg og mit parti udtrykker de varmeste ønsker — tror jeg, at den nye højtærede statsminister vil have mulighed for at lede den politiske udvikling ind i fredeligere spor, end forgængerens kunne det, simpelt hen fordi udviklingen fremhæver nødvendigheden af et sporskifte, og måske fordi den højtærede statsminister i så mange henseender som udenrigsminister har været mindre engageret i de interne politiske stridsspørgsmål, der har skilt regeringen fra venstre og det konservative folkeparti.

Den højtærede statsminister synes selv at være indstillet på at udnytte disse gunstige vilkår, hvis man tør drage slutninger af stemmeføringen i åbningstalen og flere af passagerne i denne. Om han også evner at realisere disse hensigter, kan kun tiden vise. Dét, hvor vi gerne i åbningstalen ville have hørt Skræps klang, lyttede vi os kun til diplomatens sirlige forsigtighed, ivrigt optaget af i første omgang hverken at støde frænde eller fjende fra sig.

En ting lagde vi imidlertid mærke til: statsministeren udtalte, at han ønskede et „sagligt samarbejde mellem folketingets partier, først og fremmest mellem de partier, som i fællesskab påtog sig ansvaret for det indgåede forlig.“

Udtrykket „først og fremmest“ er desværre tvetydigt, i hvert fald åbner det for fantasien og for logikken en anden, en sekundær mulighed bestående i et samarbejde med andre partier her i salen, formentlig næppe med de uafhængige. Enhver kan jo så gætte sig til, om overhovedet og i bekræftende fald hvilke andre muligheder for et „sagligt samarbejde“ statsministeren har villet holde døren åben for.

Statsministeren erklærede i sin indledning, at regeringsændringen ikke havde medført nogen ny politisk situation. Det vil atter sige, at vi står over for en sædvanlig parlamentarisk regering sammensat af to partier, der råder over knap halvdelen af tingets medlemstal. Over for denne rege-